

Cuspair Clàir-ghnothaich	5
Àir. Aithisge	G/02/24

COMHAIRLE NA GÀIDHEALTACHD

Comataidh: Comataidh na Gàidhlig

Ceann-latha: 28 Màrt 2024

Tìotal Aithisge: Fèis Bhlas 2024

Aithisg le: Àrd-Oifigear Gnìomhach Eadar-amail airson Coileanadh agus Riaghlachas

1. Adhbhar/Geàrr-chunntas Gnìomhach

- Chaidh Aithisg Bhlas a thoirt seachad do Chomataidh na Gàidhlig air 8 Dùbhlachd 2023. Thug an aithisg foir-shealladh mionaideach do Bhuill air farsaingeachd nan tachartasan, consairtean, bùithtean-obrach agus cleasan sgoile a chaidh a chumail ann an coimhearsnachdan air feadh na Gàidhealtachd is nan Eilean. 'S e Fèis 2023 an 19mh Fèis Bhlas dhan tug Comhairle na Gàidhealtachd taic.
- Chaidh an fhèis a chumail eadar Dihaoine 1 agus Disathairne 9 Sultain. Chaidh aontachadh aig Comataidh na Gàidhlig san Dùbhlachd 2023 gun deigheadh aithisg eile mu Fhèis Bhlas a thoirt chun na Comataidh, agus gum biodh seo a' coimhead gu sònraichte air buaidh na fèise san sgìre.
- Tha **Paragraf 6** dhen aithisg seo a' toirt seachad fiosrachadh mionaideach a chaidh fhaotainn bho Àrd-Oifigear Fhèisean nan Gàidheal (FnanG) agus Manaidsear Leasachaidh na Fèise.

2. Molaidhean

- Thathar ag iarraidh air Buill toirt fa-near do shoirbheachas Fèis Bhlas 2023.

3. Buaidhean

- Goireas
Tha Comhairle na Gàidhealtachd a' toirt taic do Fhèis Bhlas. Tha seo air cothrom a thoirt do FnanG maoinachadh a bharrachd a tharraing bho bhuidhnean eile a leithid Alba Chruthachail agus Bòrd na Gàidhlig. Airson a' chiad uair, thug Iomairt Cholm Cille agus prìomh bhuidhnean eile taic do Bhlas.
- Laghail

Chan eil buaidhean laghail ann aig an àm seo.

- 3.3 Coimhearsnachd (Co-ionannachd, Bochdainn, Dùthchail agus Eilean)
Tha Fèis Bhlas a' gabhail àite ann an tallachan is ionadan coimhearsnachd air feadh na Gàidhealtachd is nan Eilean. Bidh Blas cuideachd a' togail ceangal le luchd-brosnachaidh thachartasan agus le saor-thoilich ionadail a bhios a' cuideachadh le bhith a' cur nan tachartasan air dòigh agus le bhith gam foillseachadh ann an coimhearsnachdan.

Tha na cothroman air-loidhne a tha air an toirt seachad tro Zoom agus Teams cuideachd a' toirt barrachd roghainnean airson a bhith a' gabhail pàirt agus a' togail ceangal le Blas.

- 3.4 Atharrachadh Gnàth-shìde/Carbon Ciallach
Chaidh grunn thachartasan Fèis Bhlas a chumail air-loidhne. Chaidh 98% dhen stuth bhrosnachaidh a chur a-mach gu didseatach. Bidh FnanG a' dèanamh deagh fheum de na meadhanan sòisealta air fad nuair a bhios iad a' cur air adhart nan tachartasan.

- 3.5 Cunnart
Tha taic Chomhairle na Gàidhealtachd riatanach a thaobh Fèis Bhlas.

- 3.6 Slàinte is Sàbhailteachd (cunnartan a' tighinn am bàrr mar thoradh air atharrachaidhean do dh'uidheamachd, acfhainn, pròiseas no daoine)
Bidh FnanG a' cur air dòigh na h-acfhainn agus nam pròiseasan teicnigeach air fad tro na modhan-obrach aca agus bidh iad ag obair còmhla ri luchd-brosnachaidh ionadail.

- 3.7 Gàidhlig
Bidh Blas a' brosnachadh na Gàidhlig agus ga toirt an lùib gach consairt, tachartas is gnìomh agus bidh Fear an Taighe le Gàidhlig ann cuideachd. Tha prògram de thachartasan cudromach aig Fèis Bhlas a thaobh a bhith a' cur cànan is cultar na Gàidhlig air adhart.

Tha Blas cuideachd a' toirt àrd-ùrlar do chluicheadairean de gach aois far an urrainn dhaibh a' Ghàidhlig a chleachdadh is a bhruidhinn. Tha grunn thachartasan Blas cuideachd air an libhrigeadh aig fèis Celtic Connections a tha air a cumail eadar meadhan is deireadh an Fhaoilich gach bliadhna ann an Glaschu agus aig a bheil cliù eadar-nàiseanta.

4. Prògram Fèis Bhlas

- 4.1 Thug tabhartas ionmhasail Chomhairle na Gàidhealtachd cothrom do FnanG, a bhios a' stiùireadh agus ag eagrachadh Fèis Bhlas, maoineachadh fhaotainn bho phrìomh bhuidhnean eile a leithid Alba Chruthachail, Bòrd na Gàidhlig, Comhairle nan Eilean Siar agus, airson a' chiad uair, Iomairt Cholm Cille.
- 4.2 Ghabh luchd-ealain bho choimhearsnachdan air feadh na dùthcha pàirt san fhèis, a bharrachd air sàr luchd-ealain à Èirinn, Sasainn agus Astràilia.

Thairis air naoi làithean na fèise, chaidh na leanas a thabhann:

- 25 consairtean is cèilidhean
- 2 sheisean òrain Ghàidhlig
- bùth-obrach Ghàidhlig air-loidhne

- 2 thachartas sgoile bho luchd-ealain na fèise
- turas taigh-cluiche airson sgoiltean na Gàidhealtachd far a bheil Foghlam Luchd-lonnsachaidh na Gàidhlig air a theagasg
- ceòl is òrain Ghàidhlig ann am bun-sgoiltean na Gàidhealtachd
- 3 bùithtean-obrach/seiseanan an-asgaidh a bha air am frithealadh le còrr is 100 neach ann an luchd-èisteachd eadar-nàiseanta
- stiùir Deirdre Ghreumach seisean òrain Ghàidhlig eadar-obrachail
- thug Ailig Dòmhnallach seachad bùth-obrach air gnàthasan-cainnte is sean-fhaclan Gàidhlig
- stiùir Màiri Anna NicUalraig seisean òrain Ghàidhlig air puirt-a-beul.

5. Com-pàirteachasan, Tiogaidean, Luchd-èisteach, Staing Cosgais Bith-beò

- 5.1 Tha Blas a' leantainn air adhart ag obair còmhla ri lìonra de luchd-brosnachaidh ionadail airson nan tachartasan air fad a chaidh a chumail air feadh na Gàidhealtachd. B' ann tro TicketSource a chaidh a' mhòr-chuid de na tiogaidean a reic agus bha cothrom ann tiogaidean a cheannach gu h-ionadail cuideachd tron lìonra luchd-brosnachaidh. Bha an consairt aca a bha air a shruthadh beò air a libhrigeadh tro YouTube agus bha Zoom air a chleachdadh airson nam bùithtean-obrach air-loidhne.
- 5.2 Chaidh beachdachadh air an staing a thaobh cosgais bith-beò. Chùm Blas prìsean nan tiogaidean aig an ìre aig an robh iad roimhe. Bha roghainnean air an cur aig £14–18 a rèir an tachartais, le prìsean lasachaidhean rim faotainn a bha a' gabhail a-steach lasachaidhean buidhne do theaghlachan. Chùm Blas a' dol tairgse de thiogaid £5 do dhaoine òga. Bha na consairtean air-loidhne a bha air an sruthadh beò uile an-asgaidh le roghainn tabhartas a thoirt seachad.

6. Staitistearachd agus Fios air ais bhon Luchd-èisteachd

- 6.1 Tha na clàran agus na grafaigean gu h-ìosal a' sealltainn nam prìomh staitistearachd airson Blas 2023 le luachaidhean an luchd-èisteachd agus taghadh de bheachdan.

Làthaireachd	Àireamh
Luchd-obrach	10
Saor-thoilich	102
Cunnradairean	72
Luchd-ealain	240
Luchd-èisteachd	6,791
Oidean	3
Iomlan	7,218

Riarachas Luchd-èisteachd	Luachadh
Luach an airgid	99%
Mar a chòrd an tachartas riutha	98%
Cleachdadh na Gàidhlig	90%
Luachadh iomlan	96%

- 6.2 Tha na leanas a' toirt seachad taghadh de bheachdan mar a nochd iad air ceisteachan air-loidhne Fèis Bhlas:

"Tachartasan agus fèis sònraichte math is sònraichte cudromach. Mealaibh ur naidheachd air program air leth agus airson a chur air dòigh a dh'aindeoin nan duilgheadasan an cois iomairt mar sin san latha an-diugh".

"Bha an oidhche sin mìorbhalach dhomhsa. B' urrainn dhomh mo Ghàidhlig cleachadh. Chaidh mi dhan chuir-m-ciùil airson seann sgoilearan agamsa a chluinntinn. B' e sònraichte a bh' ann luchd-ciùil ùr a chluinntinn cuideachd. Mòran taing airson cothroman còltach ri seo a thachairt."

"Wonderful evening, lovely community vibe. Felt really welcomed despite being from far away. Learnt some dancing."

"The Rita Hunter Ceilidh was just wonderful and very very special. Thank you Blas, Brilliant show"

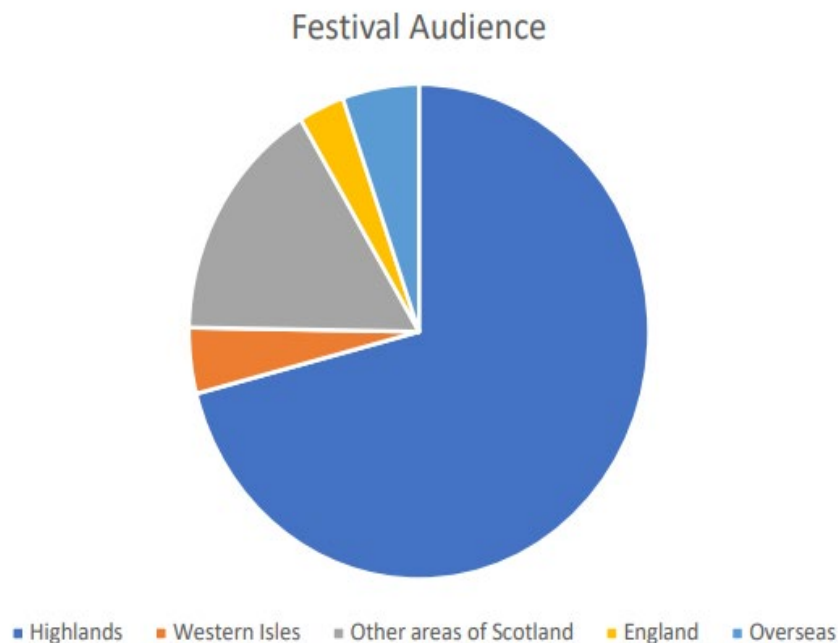
"The 3 events I attended were fantastic, the Ceòl na Fèis was particularly good giving our young people a great opportunity. I hope this will be replicated next year. Tapaidh leibh."

"Love that the young and learning musicians are supported and perform along with or as well as the professional musicians."

"All the singers and musicians were excellent on the night. The harmony of both the brother's and sisters' acts was a delight to experience."

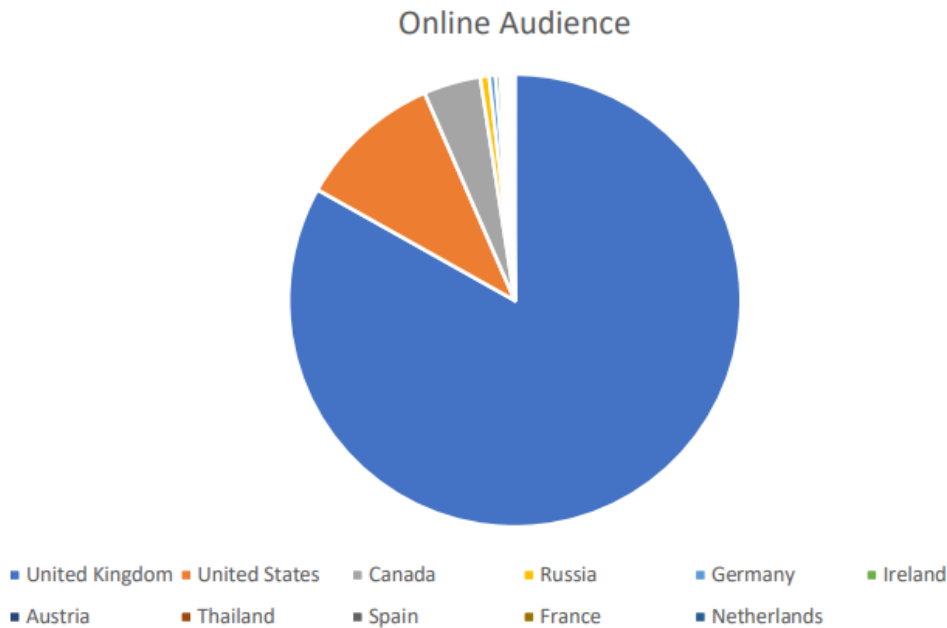
6.3 B' ann às a' Ghàidhealtachd a bha a' mhòr-chuid de luchd-èisteachd Fèis Bhlas, mar a chithear sa chlàr gu h-ìosal bho FnaG.

6.4 Bha luchd-tadhail eadar-nàiseanta aig Fèis Bhlas às an Fhraing, A' Ghearmailt, Èirinn, Astràilia, Ameireaga agus Canada.

Bha luchd-èisteachd eadar-nàiseanta aig Fèis Bhlas air-loidhne, le daoine a' coimhead nam beò-shruthan às an Rìoghachd Aonaichte, na Stàitean Aonaichte, Canada, An Ruis, A' Ghearmailt, Èirinn, An Ostair, Thailand, An Spàinn, An Fhraing agus An Òlaind.

6.5

Aig deireadh na Samhna, bha coinneamh aig riochdairean bho Sgioba na Gàidhlig agus Ceannard Ionnsachadh Fad-bheatha agus Seirbheisean Gàidhlig le Àrd-Oifigear FnanG agus Manaidsear FnaG agus thug iad am fiosrachadh a leanas dhuinn:

Bha Blas 2023 na bu lugha ann an sgèile air sàillibh àrdachadh ann an cosgaisean. Dh'innis FnanG gun robh ìrean luchd-èisteachd math. Dh'innis FnanG gun robh lùghdachadh ann am maoinachadh bho bhuidhnean eile air buaidh a thoirt air an fhèis. Chuir iad an cèill gun robh àrdachadh mòr ann an cosgaisean air ciallachadh nach b' urrainn dhaibh prògram fèise a libhrigeadh leis an aon àireamh thachartasan no luchd-ealain 's a bh' aca ann am bliadhnaichean roimhe. Tha na dùbhlain agus na neartan a chomharraich iad air am mìneachadh sna h-earrannan a leanas.

6.6 Dùbhlain:

- Cosgaisean fuirich san t-Sultain; agus
- Chan eil e seasmhach an fhèis a ruith sa chruth sa bheil i an-dràsta leis na h-ìrean maoinachaidh làithreach.

6.7 Neartan:

- Luachadh riarachais iomlan 96% leis na builean cultarach agus cànanach, airson fèis 2023;
- Iartas mòr airson Blas;
- Buaidh eaconamach sna sgìrean far a bheil tachartasan Fèis Bhlas air an cumail thar coimhearsnachdan na Gàidhealtachd;
- 'S e fèist dha-rìribh a th' ann am Fèis Bhlas, a' toirt cothrom do choimhearsnachdan air feadh na Gàidhealtachd agus do luchd-tadhail an dualchas cànanach is cultarach, a' gabhail a-steach ceòl is òrain, a chomharrachadh;
- A' togail ìomhaigh agus a' neartachadh na Gàidhlig agus turasachd cultarach anns a' Ghàidhealtachd;
- Chaidh maoinachadh a bharrachd a tharraing dhan Ghàidhealtachd agus chaidh com-pàirteachasan matha a thogail le Comhairle na Gàidhealtachd, Alba Chruthachail agus Bòrd na Gàidhlig.

Ainmeachadh:

Ceann-latha: 28 Gearran 2024

Ùghdar: Mòrag Anna NicLeòid Mitchell

(Le fiosrachadh bho Fhèisean nan Gàidheal)

Pàipearan Cùl-fhiosrachaidh:

Eàrr-ràdhan:

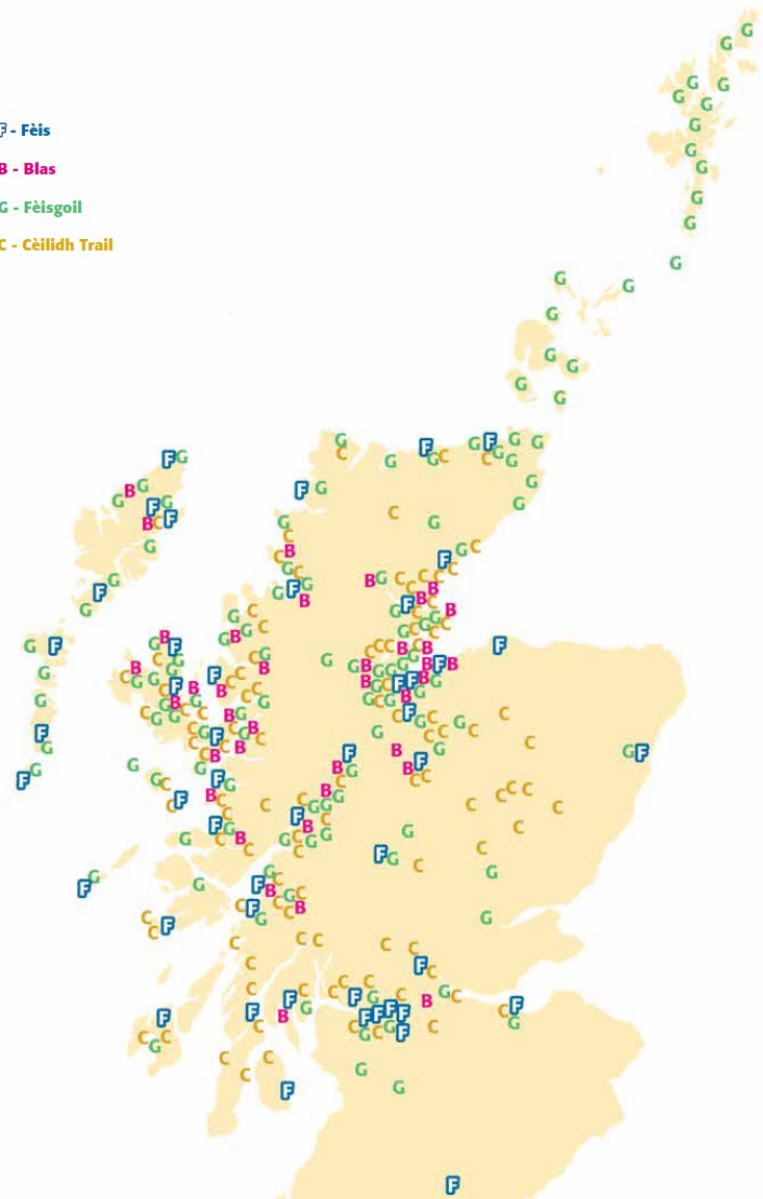

A' toirt ar dualchais do ar n-òigridh

**Tachartasan a' ruighinn mu 300
coimhearsnachd air feadh Alba is
luchd-amharc thall thairis**
**Events reaching around 300
communities across Scotland and
audiences abroad**

- F - Fèis
- B - Blas
- G - Fèisgoil
- C - Cèilidh Trail

F - Fèis
B - Blas
G - Fèisgoil
C - Cèilidh Trail

19 (41%) Fèisean air a' Ghàidhealtachd | 19 Fèisean in Highland

Fèis Air an Oir

Fèis a' Bhaile

Fèis a' Bhealaich

Fèis Chataibh

Fèis Eige

Fèis an Earraich

Fèis Farr

Fèis nan Garbh Chrìochan

Fèis Ghallaibh

Fèis Ghleann Albainn

Fèis an Iar Thuath

Fèis Inbhir Narainn

Fèis na Linne

Fèis Lochabair

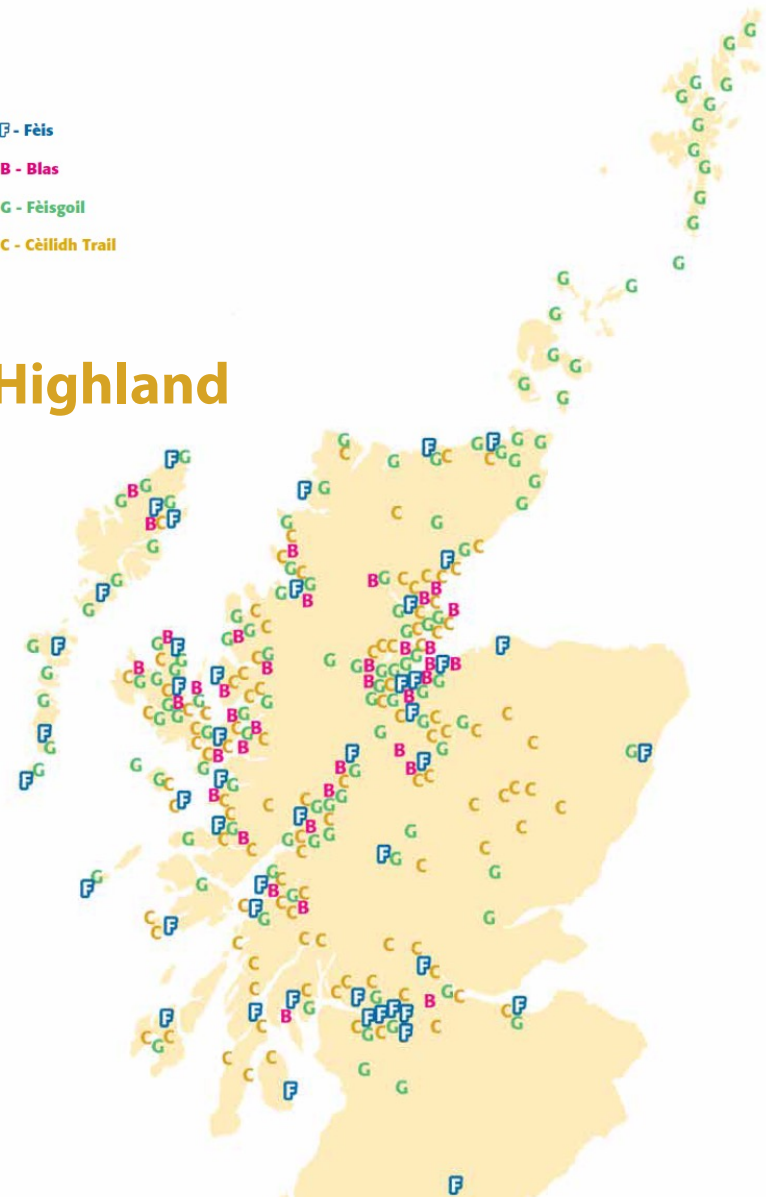
Fèis na h-Òige

Fèis Òigridh na Mara

Fèis Rois

Fèis Spè

Fèis Thròndairnis

Taic do na Fèisean | Support for Fèisean

- Taic-airgid | Grants
- Cèilidhean air Chuairt | Cèilidh Trails
- Com-pàirt ann am Blas | Participation in Blas
- Oifigear Leasachaidh | Development Officer
- Cleachdadh na Gàidhlig | Gaelic Use
- Àrachas | Insurance
- Trèanadh | Training
- Deuchainnean-sgrùdaidh | Disclosures
- Ionnsramaidean-chiùil | Musical instruments
- Goireasan-teagaisg | Learning resources
- Poileasaidhean agus Planaichean | Policies and Plans

Com-pàirteachas le Comhairle na Gàidhealtachd | Partnership with The Highland Council

A' dol air ais gu 1994 | Goes back to 1994

Taic do na Fèisean | Support for Fèisean

- £22,100 (18%) towards grants of £119k (9.6% of £230k)
- £15,694 towards a Development Officer (used to be 2)

Taic do Bhlas | Support for Blas

- £62,869 (30-44%) towards total costs of £209k (2022)/£143k (2023)

Ceò traidiseanta anns na sgoiltean (ICO le HLnG) | Traditional music in schools (YMI with HLH)

- £155,000 for 8 lessons (used to be 16) in all Highland primary schools + online cèilidhs

Buannachdan

- Eòlas air dualchas na Gàidhealtachd
- Cothroman a' Ghàidhlig a chleachdadh
- Leudachadh foghlam òigridh
- Neartachadh choimhearsnachdan
- Buaidh air slàinte is sunnd
- Buaidh air gualan a lùghdachadh
- Buaidh eaconomach
- £12 ga chosg mu choinneamh gach £1

Benefits

- Knowledge of Highland culture
- Opportunities for Gaelic use
- Extending young people's education
- Strengthening communities
- Impact on health and wellbeing
- Impact on carbon reduction
- Economic impacts
- £12 spent for every £1

Ann an 2022-23 ràinig ar n-obair **89,079** neach

- Ghabh **4,562** pàirt anns na Fèisean le taic bho Fèisean nan Gàidheal
- Fhuair **693** oidean agus **1,126** luchd-ealain cosnadh agus bha **524** saor-thoilich an sàs
- Fhuair **15,407** sgoilearan oideachadh tro Fhèisgoil ann an **3,897** seiseanan
- Bha **4,583** an làthair aig tachartasan Blas
- Bha **46** Fèisean nam ball den bhuidhinn
- Thug sinn tabhartasan luach **£293,607** do na Fèisean
- Thug sinn **£83,027** do phròiseactean tro na sgeamaichean maoineachaidh Tasgadh agus Maoin nan Ealan Gàidhlig aig Alba Chruthachail le luach **£205,241** gu h-iomlan, **7,596** daoine an sàs ann an **129** cuirmean, **22** coimiseanan ùra agus **132** seiseanan teagaisg
- Bha teachd a-steach **£3.247m** eadar Fèisean nan Gàidheal agus Fèisean agus chum an obair ga mìneachadh nar n-Aithisg Bhliadhnail taic ri **94.9** dreuchdan CLU

Work engaged **89,079** people during 2022-23

- **4,562** young people took part in Fèisean supported by Fèisean nan Gàidheal
- **693** tutors and **1,126** performers were employed and **524** volunteers engaged
- **15,407** school pupils engaged in Fèisgoil activities which included **3,897** sessions
- **4,583** attended Blas events
- **46** Fèisean were members of the organisation
- We granted **£293,607** to Fèisean
- We granted **£83,027** to projects through the Creative Scotland funded Tasgadh and Maoin nan Ealan Gàidhlig grant programmes, which had a combined value of **£205,241** and involved **7,569** people in **129** performances, **22** new commissions and **132** workshop sessions
- Between Fèisean nan Gàidheal and Fèisean turnover was **£3.247m** supporting the activity detailed in the Annual Report and **94.9FTE** posts

Obair Fèisean nan Gàidheal fad na bliadhna

Fèisean nan Gàidheal's year-round programme

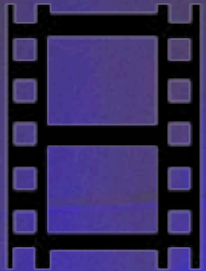

Fèisean and Regular Classes

vblas festival

festiv

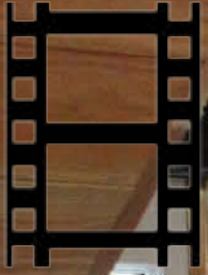

Cèilidhean air Chuairt

Cèilidh Trails @ Opening of Edinburgh International Festival

Fuaran

5 Latha

FèisTV & Oide

MU OIDE

AR CÙRSAICHEAN

TÒISICH AN SEO

(G) Sruthan beò

English

Log a-steach

ÒRAIN GHÀIDHLIG - ADHARTACH - LEASAN 1

CH - LEASAN 1

(G) Sruthan beò

English

Log a-steach

MU OIDE

AR CÙRSAICHEAN

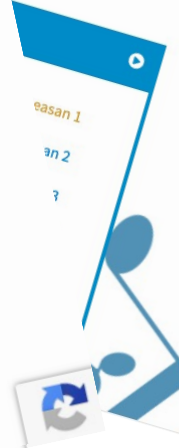
TÒISICH AN SEO

Oide

TUILLEADH LEASANAN

- Òrain Ghàidhlig - Adhartach - Leasan 1
- Òrain Ghàidhlig - Adhartach - Leasan 2
- Òrain Ghàidhlig - Adhartach - Leasan 3
- Òrain Ghàidhlig - Adhartach - Leasan 4
- Òrain Ghàidhlig - Adhartach - Leasan 5
- Òrain Ghàidhlig - Adhartach - Leasan 6

Bidh Fèisgoil a' lìbhrigeadh sheirbheisean cànanain, ciùil, dràma, ealain is cultair do sgoiltean, ùghdarrasan ionadail agus buidhnean poblach air feadh Alba, glè thric gan cuideachadh Planaichean Gàidhlig a thoirt gu buil.

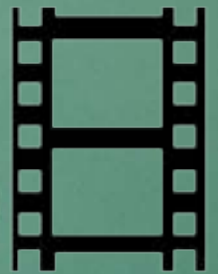
Fèisean nan Gàidheal's formal education service – Fèisgoil - delivers Gaelic language, drama, music and cultural arts sessions to schools, local authorities and public bodies throughout Scotland, very often helping to deliver Gaelic Language Plans.

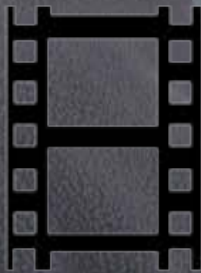

Cànan - GME

Dràma - GME

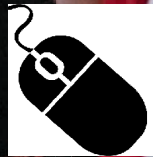

Ceòl – GME & GLE

Cànan - GLE

Pròiseactan sònraichte

Unique projects

TREÒIR | VÒAR | VIRR
AIG BAILE

TREÒIR | VÒAR | VIRR
AIG BAILE

Danielle MacLeod

Danielle is a visual artist, writer, and musician. She has worked in the Islands for over 10 years. Her work is inspired by the landscape, her and its stories, and the mythical creatures that have brought to life with her photography. 'Guardians' is a body of work since she moved to the Orkney Islands from Glasgow, Scotland.

Barry Nisbet

Barry Nisbet is a songwriter, musician, and sailor from Cullivoe, in Shetland. As one of the Cullivoe Fiddlers, Barry plays a unique regional style of Shetland fiddle from Glasgow, Scotland. He has played on a number of tall ships such as the Cutty Sark.

Stephanie Hellewell

Stephanie J Hellewell (Baird) is a studio owner, dance artist, dance practitioner and dance educator based in the Orkney Islands. She is interested in dance and the importance dance offers to a rural community, to support the value of dance artistry and mental health and wellbeing for children and adults thus promoting the benefits of dance within a rural setting. Stephanie is holistic in her approach to teach and is fully inclusive within her teaching standards to offer an inclusive environment for ALL participants.

Logos: SOUND, LANARNA, Scottish Government, Aig Baile, @cleachdail, Bòrd na Gàidhlig, Scottish Government, Aig Baile.

Tapadh leibh!

Arthur Cormack
Chief Executive
arthur@feisean.scot

Anne Willoughby
Executive Manager
anne@feisean.scot

Calum A Macmillan
Development Manager
calum@feisean.scot

Eilidh Mackenzie
Fèisgoil Manager
eilidh@feisean.scot

www.feisean.org

Scottish Government
Riaghaltas na h-Alba
gov.scot

WILLIAM GRANT
FOUNDATION